

Rane Willerslev m. fl.
En historie om mennesket
266 sider
Grønningen1

Det er rigtig fedt med den her slags bøger, der har voldsomme ekkoer langt tilbage i fortiden og samtidig refererer til, hvad der sker og er sket om ørerne på os gennem de senere generationer, og som får os til at tænke over, hvorvidt vi på kloden har indrettet os på den rigtige måde.

Tag den her oplysning f.eks. om det at opretholde en flad struktur:

Der er forskellige forhold, der bidrager til at opretholde en flad struktur, hedder det, som fortæller om de tidlige mennesker, der levede som san-folket (verdens ældste folkeslag i Afrika). Først og fremmest besidder alle voksne medlemmer af gruppen en omfattende viden om, hvordan de kan overleve. Der er således ingen, der besidder en specialistviden, som de kan bruge til at få indflydelse.

Interessant for det er det, der på engelsk hedder *demand sharing* og er kendetegnende ved, at jægere, der indsamler byttedyr til flokken hverken er mere eller mindre berettiget til det største stykke af kødet, tværtimod forventes jægeren at tage det mindste stykke, også selv om han både er forpustet og radbrækket efter at have slæbt den døde antilope over savannen.

Det har muligvis ikke været forfatterens hensigt, men den viden kan tydeligvis sættes op mod den indflydelse og magt, som dagens topfolk, økonomer, politikere og andre gennem evolutionen og generationerne har udviklet ofte i forsøget på at mele egen kage og netop snuppe den første og største bid foran alle andre.

Og forfatteren fortsætter:

I Vesten ejer vi hver især uendelig mange, materielle goder i forhold til en mand eller kvinde af san-folket, alligevel ønsker vi fortsat mere. Hvor individuel besiddelse af genstande ikke giver mening hos san-folket, da alligevel forsvinder.

Tankevækkende. Sådan levede jægerne og samlere i forne tider, og sådan lever de fortsat den dag idag.

Det er tre videnskabsmænd udover Rane Willerslev selv, der går på opdagelse i menneskets udviklingshistorie og meningen med livet.

Vi kommer godt rundt om de tidligste medlemmer af menneskeslægten for millioner af år siden og frem til den udviklingsrevolution, hvor man bredt fik fra at være opdagelseslystne jæger-samlere til at være pligtopfyldende, fastboende agerbrugere.

Og hvor er der bare meget viden at hente. Så mange at det er umuligt at remse alt om, endsige huske det hele, når man skal udveksle gode historier ved middagsbordet.

Men Rane Willerslev kender vi jo som en blændende fortæller. Hans team er i hvert fald på tryk lige så gode. Og indgangen til det hele er anderledes end meget andet historiefortælling. Denne gang nemlig med den tilgang, at jo længere, vi graver tilbage i tiden, jo færre kilder bliver der, og det er derfor langt fra givet, at vi ideligt har bevæget os frem mod større indsigt og klarsyn.

Det er tydeligt, at Willerslev og co. har villet anskueliggøre, at det enkle og simple har haft kolossal betydning for menneskeheden. I høj grad fra måske haft langt større betydning, end vi går og tror.

Vi kommer langt, langt omkring, eksempelvis til 40.000 år gamle figurer i kalkstenshuler, migrationen ud af Afrika, opgøret med evolutionsstigen, hominiderne, interesse synspunkter om tandsæts udvikling, hadza-folket i Tanzania osv. osv.

En fremragende og meget let tilgængelig bog, der på den gode måde trækker alting godt ned på jorden, så alle kan være med.